

แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็กบิบาล

แนวคิดพื้นฐานในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก คือการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก โดยการจัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองโดย มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา การใช้ภาษา และสังคม ซึ่งแนวคิดทางจิตวิทยา

รูโซ (Rousseau) นักปรัชญาของชาวฝรั่งเศส ซึ่งเชื่อในพื้นฐานความดีของสัญชาตญาณในมนุษย์ ถ้าเราให้โอกาสเด็กเจริญเติบโตตามวิถีทางธรรมชาติแล้ว เด็กจะพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ฉะนั้น พ่อ แม่ ควรหลีกเลี่ยงที่จะขัดขวางการเจริญเติบโตตามธรรมชาติของเด็ก

ฟรอยด์ (Freud) มีความเห็นว่า อิทธิพลที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการนั้น มาจากภายในตัวเด็ก ทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และทางกาย

กิเซล (Gesell) มีความเห็นว่า พัฒนาการของเด็กจะเป็นไปตามธรรมชาติตามอายุของเด็ก เมื่อถึงวันนั้น เด็กจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้โดยไม่ต้องไปเร่งหรือฝึกเด็ก พ่อแม่ควรให้อิสระเด็กในการทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจ

ดังนั้นการส่งเสริมพัฒนาการคือ การกระตุ้น หรือสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการทำหน้าที่ (function) และวุฒิภาวะ (maturation) ของร่างกาย ทำให้สามารถ ทำสิ่งที่ยากลำบากซับซ้อนมากขึ้น เพิ่มทักษะใหม่ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม

ด้านร่างกาย

จัดพื้นที่ปลอดภัยให้ลูกได้พลิกคว่ำหงายและคืบได้อย่างอิสระ โดยพ่อแม่อาจใช้ของเล่นหรือเสียงเรียกเพื่อกระตุ้นให้ลูกสนใจพลิกคว่ำหงาย ชีวอนให้มองตามสิ่งของที่เคลื่อนไหว ให้ลูกของเล่นมีล้อที่ผูกเชือกเพื่อดึงของเล่นเข้าหาตัว หัดให้เด็กพลิกคว่ำหรือหงาย ร้องเพลงพูดคุย ทักทายเด็กด้วยชื่อของเขา หัดให้หยิบจับสิ่งของขนาดต่างๆ กัน ให้เด็กเล่นกับกระจกมองตามของตก เล่นหาของที่มีผ้าคลุมไว้บางส่วน หัดให้เปลี่ยนมือถือของ จับนั่งฟังเบาหรือให้นั่งโดยใช้มื่อยัน และหัดคืบไปหาสิ่งของที่วางล่อไว้ข้างหน้า

YOUR TEXT

ด้านอารมณ์

ควรอุ้มเด็กเมื่อพบปะผู้อื่นเพื่อให้รู้สึกอุ่นใจและไม่กลัวคนแปลกหน้า บอกสิ่งที่กำลังทำให้เด็กรับรู้ พูดคุยเรียกชื่อเด็กเพื่อให้รู้จักชื่อตนเอง สอนให้รู้จัก พ่อ แม่ และบอกชื่อสิ่งของต่างๆ การพูดให้เด็กฟังต้องพูดช้าๆ ชัดเจน และบ่อยๆ โดยกระตุ้นให้เด็กมองปาก เสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อ และความคิดสร้างสรรค์ ให้เด็กหัดนั่ง รวมถึงคลานไปหาสิ่งของต่างๆ เล่นจ๊ะเอ๋ ตบแฉะ หัดให้หยิบจับสิ่งของเล็กๆ ด้วยนิ้วโป้งและนิ้วชี้ ให้เล่น บล็อกไม้ รูปทรงต่างๆ หรือตัวต่อขนาดใหญ่แบบง่ายๆ อ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟัง เลือกหนังสือที่มีรูปสวยงาม เล่มใหญ่ๆ ให้เด็กได้ฝึกพลิกเปิดหน้าหนังสือเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมือในการจับและเปิดหน้าหนังสือทั้งยังช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ด้วย

ด้านสังคม

ให้เด็กได้เลียนแบบกิจกรรมง่ายๆ เช่น หวีम्म ใส่เสื้อ ให้ลูกช่วยหยิบของให้ สอนให้เด็กหยิบจับของด้วยนิ้วโป้งและนิ้วชี้บ่อยๆ จนคล่อง ให้เด็กหัดหยิบอาหารเข้าปาก ชี้บอกให้รู้จักอวัยวะต่างๆ บนใบหน้า และร่างกาย บอกชื่อสิ่งของในบ้าน ทำท่าทางต่างๆ ให้เด็กเลียนแบบ ให้โอกาสหยิบจับดินสอขีดเขียน ให้เด็กได้หยิบจับของเล่นหรือสิ่งของที่มีรูปร่างและผิวสัมผัสที่ต่างกัน ให้เด็กหยิบของใส่กล่องและเก็บเข้ากล่อง จัดสถานที่โล่งและปลอดภัยเพื่อให้เด็กหัดคล

ด้านสติปัญญา

เป็นตัวอย่างสอนให้เด็กเลียนแบบท่าทางต่างๆ เช่น ไหว้ โบกมือบายบาย ให้เด็กร้องเพลงเต้นตามจังหวะ หัดให้เด็กกินอาหารด้วยตนเอง และกินอาหารร่วมโต๊ะกับผู้ใหญ่ หัดเรื่องการช่วยตนเองในเรื่องการแปรงฟัน ถอดเสื้อผ้า บอกเด็กทุกครั้งเมื่อทำหรือเล่นในสิ่งที่ไม่ควร ให้ถือของสองมือกระตุ้นให้น้ำมาเคาะกัน จัดสถานที่ปลอดภัยให้หัดยืนและก้าวเดิน หาของเล่นที่มีล้อวิ่งได้ สามารถดึงหรือลากก็จะช่วยหล่อลื่นให้ลูกสนุกกับการเคลื่อนไหวและพัฒนาการเดินของลูกน้อยได้เป็นอย่างดี การเล่นจะช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนาน ได้ประสบการณ์ ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อและสติปัญญา การเล่นจะช่วยพัฒนาการอย่างเต็มที่หากมีพ่อแม่คนดูแลร่วมเล่นด้วย

สมาชิกกลุ่ม13

054

055

097

107

108

056

098

YOUR TEXT

